

Türkiye - İngiltere Ticaret ve kliring Anlaşmasına bağlı ve hususî takasa mevzu teşkil eden Türk malları listesine bedelleri Commodities Limited şirketine ödenecek eşya müstesna olmak üzere bütün Türk emtiasının idhali için teati olunan notaların tasdikı hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 5/VI/1940 - Sayı : 4527)

No.
3859

Kabul tarihi
30 - V - 1940

BİRİNCİ MADDE — İngiltere ile aramızda mevcut ve 27 mayıs 1938 tarihli munzam Anlaşma ile tadil edilen 2 eylül 1936 tarihli Ticaret ve kliring Anlaşmasına merbut ve hususî takasa mevzu teşkil eden Türk mallarını gösterir listeye, 27 mayıs 1938 tarihli munzam itilâfın 4 ncü maddesinin 2 nci fıkrası 11 paragrafında musarraha olub bedelleri Türkiye - İngiltere Commodities Limited şirketine tesviye kılınacak eşya müstesna olmak üzere, bütün Türk emtiasının idhali hususunda İngiltere Hükûmetile teati olunan mektublar, imzası tarihinden itibaren meri olmak üzere kabul ve tasdik kılınmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun ahkâmını tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

31 mayıs 1940

Sir Hughe Knatchbull Hugessen
Büyük Britanya Büyük Elçisi

Ankara 23 ağustos 1939

Ankara

Bay Büyük Elçi,

Madde 1 — Türkiye Hükûmeti, yakında başlayacak olan Türk ihracat mevsimi dolayısıyla takas rejimine tâbi olan Türk - İngiliz ticarî mübadeleleri hacmini mümkün olan süratle genişletmeyi arzu etmekte ve bu teklifin neticesi olarak Türkiye ile Müttehid Kırallık arasındaki ticarî mübadeleler hacminin hissedilir bir surette artacağı ümidini beslemektedir.

Madde 2 — Türkiye Hükûmeti yakında Londra da müzakeresine başlanılacak olub eylevm ahkâmı meri ticaret ve kliring anlaşmalarını tadil eyleyecek olan munzam bir itilâfın akdine intizaren Müttehid Kırallık Hükûmetinin, takasa tâbi mübadelâttan mütevellid İngiliz liralarını mezkûr itilâflarda tasrih edilen şekilden gayri bir surette tevzie salâhiyettar olmadığı hususunu göz önünde tutmaktadır.

Madde 3 — Bu itibarla işbu notaların teatisi tarihinden itibaren muteber olmak ve yukarıdaki fıkrada zikredilen munzam anlaşmanın akdine kadar meriyet mevkiinde kalmak üzere aşağıdaki mutavassıt tesviye tarzını teklif eylemekle mübahi bulunmaktayım :

(1) 2 eylül 1936 tarihinde Londrada imzalanmış olan ticaret ve kliring itilâfına merbut ve muahhar itilâflarla tadil edilmiş bulunan dördüncü listeye, 27 mayıs 1938 tarihli munzam itilâfın dördüncü maddesinin 2 nci fıkrasında tadad edilen ve bedelleri İngiltere - Türkiye Commodities

Limited Şirketine tediye kılınacak olan eşya hariç olmak üzere, bileümle Türk emtiası idhal kılınacaktır.

(2) Takas muamelâtı dolayısıyla Müttehid Kralığa idhal edilen Türk emtiasının satışından tahassül eden İngiliz lirası mebalîğ yukarıda sözü geçen 2 Eylül 1936 tarihli anlaşmanın, 27 Mayıs 1938 tarihli munzam anlaşmanın beşinci maddesiyle tadil edilen, dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfikân tevzi edilecektir.

(3) Türkiye Hükûmeti, işbu nota teatisine mevzu teşkil eden tesviye suretinin devamı müddetince, yukarıki 2 numaralı talî paragrafta derpiş edildiği şekilde takas esasına istinaden yapılacak idhalâtta mütevellid ve B talî hesabına yatırılacak mebalîğın % 33 1/3 ünü Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına açılacak bir İngiliz lirası hesabına nakledecektir.

Türkiye Hükûmetile İngiltere Hükûmeti arasında işbu notanın ikinci fıkrasında zikredilen itilâfın akdine intizaren bu hesabdandan hiç bir tediyat yapılmayacaktır. Bu hesabda toplanan mebalîğın istimal tarzına müteallik ahkâm munzam itilâfta gösterilecektir.

Madde 4 — Müttehid Krallık Hükûmeti bundan evvelki fıkrada teklif edilen tesviye suretini kabule hazır olduğu takdirde işbu notanın, Ekselânslarının cevabı ile birlikte, bu sureti tesviyenin meriyet mevkiine girmesini tazammun eden bir itilâf mahiyetini almasını teklif eyler ve ihtiramâtı faikamın kabulünü rira ederim Bay Büyük Elçi.

Ş. Saracoğlu

Ekselans

Bay Şükrü Saracoğlu

Hariciye vekili

Ankara

Ankara, 23 ağustos 1939

Bay Vekil,

Ekselânslarının metni aşağıda nakledilen bu günkü tarihli notasını aldığımı arz ile şeref kesbeylerim:

«Bay Büyük Elçi,

Madde 1 — Türkiye Hükûmeti, yakında başlayacak olan Türk ihracat mevsimi dolayısıyla takas rejimine tâbi olan Türk - İngiliz Ticari mübadeleleri haemini mümkün olan süratle genişletmeyi arzu etmekte ve bu teklifin neticesi olarak Türkiye ile Müttehid Krallık arasındaki ticarî mübadeleler haeminin hissedilir bir surette artacağı ümidini beslemektedir.

Madde 2 — Türkiye Hükûmeti yakında Londrada müzakeresine başlanacak olub elyevm ahkâmı merî Ticaret ve Kliring Anlaşmalarını tadil eyleyecek olan munzam bir itilâfın akdine intizaren Müttehid Krallık Hükûmetinin, takasa tâbi mübadelelâtta mütevellid İngiliz liralarnı mezkûr itilâflarda tasrih edilen şekilden gayri bir surette tevzie salâhiyettar olmadığı hususunu göz önünde tutmaktadır.

Madde 3 — Bu itibarla işbu notaların teatisi tarihinden itibaren muteber olmak ve yukarıdaki fıkrada zikredilen munzam Anlaşmanın akdine kadar meriyet mevkiinde kalmak üzere aşağıdaki mutavassıt tesviye tarzını teklif eylemekle mübahi bulunmaktayım:

(1) 2 Eylül 1936 tarihinde Londrada imzalanmış olan Ticaret ve Kliring İtilâfına merbut ve muahhar itilâflarla tadil edilmiş bulunan dördüncü listeye, 27 Mayıs 1938 tarihli munzam itilâfın dördüncü maddesinin 2 nei fıkrasında tadad edilen ve bedelleri İngiltere - Türkiye Commodities

Limited şirketine tediye kılınacak olan eşya hariç olmak üzere bileümle Türk emtiası idhal kılınacaktır.

(2) Takas muamelâtı dolayısıyla Müttehid Krallığa idhal edilen Türk emtiasının satışından tahasül eden İngiliz lirası mebalîğ yukarıda sözü geçen 2 eylül 1936 tarihli anlaşmanın, 27 mayıs 1938 tarihli munzam anlaşmanın beşinci maddesile tadil edilen dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfikeyen tevzi edilecektir.

(3) Türkiye Hükümeti, işbu nota teatisine mevzu teşkil eden tesviye suretinin devamı müddetince, yukarıdaki 2 numaralı tâli paragrafta derpiş edildiği şekilde takas esasına istinaden yapılacak idhalâtta mütevellid ve B tâli hesabına yatırılacak mebalîğın % 33 1/3 ünü, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namma açılacak bir İngiliz lirası hesabına nakledecektir.

Türkiye Hükümetile İngiltere Hükümeti arasında işbu notanın ikinci fıkrasında zikredilen itilâfın akdine intizaren bu hesabdın hiç bir tediye yapılmıyacaktır. Bu hesabda toplanan mebalîğın istimal tarzına müteallik ahkâm munzam itilâfta gösterilecektir.

Madde 4 — Müttehid Krallık Hükümeti bundan evvelki fıkrada teklif edilen tesviye suretini kabule hazır olduğu takdirde işbu notanın, Ekselânslarının cevabı ile birlikte, bu sureti tesviyenin meriyet mevkiine girmesini tazammun eden bir itilâf mahiyetini almasını teklif eyler ve ihtiramatı faikamın kabulünü rica ederim, Bay Büyük Elçi.»

2. Ekselânslarının notasında teklif edilen sureti tesviyeyi İngiltere Hükümetinin kabule amade olduğunu ve mezkûr nota ile işbu cevaba, bu sureti tesviyenin mevki tatbika geçmesi hususunda bir anlaşma teşkil etmiş nazarile bakmağa muvafakat ettiğimi Ekselânslarına bildirmekle şeref-yabım.

Bu vesile ile ihtiramatı faikamı teyid ederim Bay vekil.

Sir H. Knatchbull-Hugessen

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkere'nin tarih ve numarası</i>	:	31 - V - 1940 ve 1/227
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkere'nin tarih ve numarası</i>	:	31 - V - 1940 ve 4/686
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa 5 8 11 142,197;198,402,403,408,442:445